

УКРАЇНСЬКИЙ САМОСТІЙНИЙ

Часопис Союзу Українських Провінціальних Організацій (СУПО) в ЧСР

ЛІВЕРЕЦЬ, 1 жовтня 1935

2

Відповідь 1: вимогою місця — Передній від до синьої розі 10 — с. ч. — Сирене число 1 — с. ч. — Адреса Радянської Академії Наук Української РСР, вул. Наукова 1, кабінет 101, Київ, Української РСР.

Еміграція та батьківщина.

На широких просторах української землі розяглася наскілько поширення терпів: азядні душі та тіла, Чим далі схід від середушої Європи, тим грініші ці азядні і ти маєш можливість за них сестер, братів, матерів, батьків... Найгірше терпіли і терплять українські села, в яких все як ще більшого вийшли. Там по кутках пубоміжних хатинок вислюють довгими вечорами без сайтів агододні старені матері та гадують про своїх вайдоромчиків: тих, що вже не живуть і тих, що блукають десь на далекій чужині. І не в одній з них вірала виринані душі: в що роблять на чужині жінки — подішви хоробрі вони? Чи згадують ще, чи не димкують на зміграції, чи не вбайдужили своє супроти батьківщини, чи стають ліліями, зозуїнчиши, ладитиціми?

Відомо, що найбільша частина української еміграції переважає в надаванні таємній матеріальній скруті. Проте усова нашого життя на чужині в багатьох відношеннях ірація, піж обстивання, серед них живе загал угорянського народу на рідній землі, як висловлюється таємник переслідування і безумінною боротьбою за свободу. Наши емігранти в середній Європі і заокреа в Чехословаччині мають ідеального амора жити в ліпших умовах, ніж більшість українців на рідній землі. І втіні безробітні та немаєння емігрантам не відрізняють значимо права на людську гідність, на їх власні страйклінні та зереконання, на певну охорону близьких життя, майна і публичної свободи. Найточніше перед підприємцем умове для виробітку і прокітку мають значимо емігранти широї можливості підвищися в культурніших країнах чомусь новому, набратися нового досвіду, шукати нові способи життя, працювати товарищські і громадянських стосунків. А передусім мають вигнанці вийти нарадо — серед ліхого і замушеного, але всеї відпочинку, неможливого в умовах постійної боротьби на рідній землі — усвідомити собі та основно придумати чому і для чого опинилися они на еміграції, чому і за що рум'яти їх війдорожні на рідній землі та що і як слід робити, аби колись — і то ни найспіоріше — було так, як ми всі хочено.

Коли сучасне положення більшості українських емігрантів дуже тінке, то умови життя наших сестер і братів на батьківщині виростуть тріані та захалви. А всіж так пропадиться послідування і вкера боротьба, простав все більше національна і громадська силоцість, поширяються зліти українсько-само-стійників і савокутників виховуються нове покоління людей з волєю, характером і ширинами почутуваннями. Навіть і на східноукраїнських теренах серед голов і наруги пробивається через шреки терпенья творчий жежець національної праці українських спадкоємців!

— А в нас — еміграція? Чим займаємося ми в країнах не-
рідко, після які рідні землі, умови життя і праці? Чи полі-
чилися ми всі і на скільки? Чи можуть бути певні наші ста-
рійші матері, що не дармоючи висловлюють очах азаг-

дують про нас, сподіваючись від нас — еміграції — так
потибіах для батьківщини чині?

Чемало українські еміграції зробили і роблять дійсно багцюю. Але загало нашої еміграції немов ласки, давнівничи безкарно різням однією і гуртка пускатися і на найгірші крутістів, від імені цього пагаду. Ще далі панує исклаждано серед української еміграції шартійський розбрят, заржа, що нерідко прикриняється на зовні соборницькими приреченнями. Пісочі вкладів, обібрії і підізді проголошуються в нас не словах соборницькі присяги і братерські іменні потування. А при співпраці на ділі і в найпростіших сприялах найкращіше поїзді еміграціями кринахи мебезенії разобряті, від якого нічого не в ставі соборництва або логізму.

Серед працівного галасу і партійницьких хітреців різної круті арочно таналюють національною ідеєю, продючи позиції права за вигідне особисте життя без вразі, не допускають до суцільного згуртування народні сил і цикують одних на других, щоби в паламутті воді легше рибу ловити. Але її зміжитрії круті не зможуть нині ту иссукринську ідею прогандлювати, бо вакансія довіри, вакансія пошанви і стремління до спільнотного члену простягають раптово серед усіх неналежних самостійників без огляду на їх партійно-гурткову привілежливість. На політичну арену виходить вони покоління, не ваддініориські, не галицькі, — а всеукраїнські, виковані від співом кулі, під звукими стрілецькими пісень, похвалами, колядами, які вдали іспит своєї аріости в боях під Крутами, Львовом, Києвом, Базаром, у Зимковому та Чортківському походах, покоління, яке вінав, що батьківщину можливо виволити лише правдою та боротьбою, а не синтетичними промонажами і каварнізмами балличками. І це покоління дінатися цілковито інакше за всеукраїнську спралю, інакші дінки з наших т. зв. „бувальщів славників“ проміднає, яким чиї відів безумно сматися проте, як вони, молили, внову відуть на деркачих автах до Української Держави і знову засидуть на міністерських фотелях — без ризикування власною шкірою, без праці і жертви. Вони, бездіяльні та зниве безхосени, ще далі продовжують думати, немов би Україна без них не могла обійтися!

Не співмо із на хвилину забуття, що не батьківщина для
емеритів, але емерити — для батьківщини!

Гріана для України доба вимога від нас усіх найбільшого напруження всіх творчих сил. Найвищий час, що-
бы настало протверзення: аби кожний українець та кожна
українка усвідомила собі наслідки того великого злочину,
який вони роблять підтримуванням партійського розриву.

А для цього треба бути на ділі соборниками і дізнати
цілеслов'я наші взаємні братерські почуття та не вважати
їхне більше балансування про обєднання за обєднання на ділі.

Все північний час, щоби рішальне слово сказали ті, що батьківщину обороняли в сий час не в каварнях, але на фронтах.

Схаменіться! будьте люди,
 Во лихо вам буде:
 Розкуються пекарором
 Дикими людьми:
 Насміне суд, заговорять
 І Дніпро і гори,
 І потече сто ріками
 Кров у сине море
 Дитей ваших; і не буде
 Кому помагати;
 Одурюється брат брата
 І дитину мати;
 І дим хмарою виступить
 Сонце перед вами,
 І на-віки прокленеться
 Свободи стапами.
 „Послід” Т. Шевченко.

Голос стрільця в 1923 р.

...Не трітько надармо ся на наші партійні спаї, а ужико в рідині в борботі в залогом! Не в ім'я партії живе не до болі, але в ім'я національної ідеї, спільній всому українському народу. Хай наші стежки будуть збігати, а не розділяти ся з іншими спаї. Більшість, близько в ідності спаї, більшість, близько в ідності спаї! Наскільки жінка в багати, то хуско тиснути всі в одні, а не в різних напрямках, коли хочемо його ветвітити в багати...

(Опан Генчук, дес. УГА, Бров. 17. VII. 1923. За „Український Співочий”, IV, ч. 16, ст. 40).

Витяг із статуту СУПО.

(Статут СУПО затверджений Міністерством внутрішніх справ ЧСР дні 28 листопада 1934 р. під ч. 69-857/1934-Дз).

ІІ. Мета Союзу.

§ 2. — а) референтувати сповіді товариства на землі, б) обновити національні, правні, моральні та культурні інтереси, і) що зможе матеріально допомогати емігрантам у випадках короби, смерті та нацистської скруті.

Політичні та релігійні настрихи цілковито виключені.

ІІІ. Членство в Союзі.

§ 4. — Членом Союзу може бути кожне самостійне фінансоване українське товариство, привізоване згідно національної присвісти цілодобовісті, некої статут затвердженний членами товариства владою, а саме: а) товариства добровільної, б) професійної, і) цехової та культурної, г) спеціальних.

Підвергти підлягання до Земельного Бюро у Львові (буль. Словацького, 14) на конто ч. 300.170 з привілкою „Бюду Українського Годору”. У ЧСР можливо також підлягати складанню ч. 10.727 (Інвазія українського Бюро за браком, Praha) з привілкою „Укр. Майдан”.

Будьмо обачні.

(В приводі різних видавництв „Акції”).

У львівському „Новому Часі” в 28. лютого (ч. 43) ми прочитали: „...уявя наша звертається в сторону заглуши наших бувших військових, цих людей, що їх хотіть влучно називати „лицарями абсурду”, що всупереч надії їхніх надійтися і в найтешчих умовах не тратити надії. В сьогоднішню вакху хвилю їм припадає важко і почесна роль стати чинниками загального підбадьорення і антизініції сил нації на всіх ділянках. Ти жанті, а що ще головніше, стати чинником задовільності національної консолідації. Віримо, що б. стрілецтво цей свій обов'язок виконає!”

Планіше на сторінках цього ж часопису буда спроба вробити межу між колишніми соратниками воязами („комбатантами”) і тими, що, видаючи себе за „комбатантів”, хочуть в дійсності при цій нагоді лише десь прямостітись, знати для себе особисту вигоду або повести легкомоною у „репрезентантів” наріду. Такі „комбатантари” верас почали ворутисти, претендуючи на громадину про те існування та „роботи акцію”.

Ми відміни, що для кожного незалежного самостійника нападені позиції рідків як краївського часопису саморозумілі. Дійсно відрошення колишньої стрілецької карноти виконажмо ми налагощати племіні загальногромадську свідомість і самодіяльність всіх українців без огляду на їх партійно-гурткову приналежність. Лише відомі тих, що використають самі бути служб-

никами, можемо ми вибирати проводників, що нам мають нанизувати. В краївських умовах життя контролю діяльності громадських працівників легша від на сінтрації. Тому в еміграційних умовах життя треба бути особливо обачніми і добре привіватися до тих, що нараз — після довгих років повної бездіяльності — беруться „зіліти шнур у незастріленого досі медведя” і прагнуть сараю вробити в себе „васлужених” діячів.

Балакуни, що недавні до найнайдорожчої та послідовної і витривалої праці, люди, що за декілька років побуту в культурних країнах відомі не навчались і відомі для України не вробили, хай не беруться за ролям керівництва нашого громадського життя, доки би вони вузіли собі в той чи інший способі прибрати голосні ранги, титули чи становища.

Нам йде в першу чергу про те, як віднести рівень національно-громадської адатності серед найбільшої сільськості світло блукавочих на чужіні земляків. Тому нас цікавить — хто що вробив, що робить і як він робить.

Здібний і працьовитий стрілець для нас — якщо вартішів, після бездіяльна невадра хоч би в старшинському посвідченні.

Іде про те, щоби ми не мусіли на дінаж час внову гірко понутувати, а тому будьмо обачні!

Дописі з місць.

— Останік. Доволіть якже засовини моє відповіді з працю лояль. „Укр. Самостійність”. Я задоволений цим змістом і тиусом, що ви підкоряєте до праці в напрямку позитивного висловлення Батьківщини. Первісно ч. „У. С.” читаю я раніше перед відходом на працю, читаю під час обідньої перерви і вечірня після праці та не подозрюєм снорука що раз перечитати мої рідакції і в інч. Отже всяка з локацій, розставлені сюди, є, як відомо, на ходу у кімні, можуть віднести чити наш, наш і юї — часопис.

Я буваний член УГА передусім і членом земляків, а то почевничим на очах у складі 2-ї армії, курсантом 36 полку під Раково Ружинським, післям, а і. Вербівці, Рівці, Махновці від Бєдзін, після підступанням міста Миколаївщина Головон, та ще раз у противостоянні як під Перемишлем і знову як на Збруч, потім у постійних боях проти большевиків як під Коростенем; по нагороді в біле Донбаса в співакому з „Українському Співочому” звідси „Брандів”, де перебував тиф. Місяці коло 30 струсів горечі, обходів в ролі „співака” від 70 до 90 тижнів хорих стрільців, що лежали на центральній підлозі на 2 поверхні Тульчинських казарм без відмінності ліка, без солонік і навіть без „Петрольюк”. Півтарі були первісною, тифові жевані спирі, діти були не будь жісні, а тому часті травмовані, що такожі корі змиравали... Передаю до дінініць, більшевіків і знову з боку проти хідомової обезпечені з кінця 1920 р. (відтім 1 бригада Ч. У. Г. А.), передаю до Польщі та наречії еміграції в ЧСР. Я викликаю всіх бувших членів УГА, щобе привізти існуючу серед нас розбір. Ми повинні самі запитати нашими співаками і не складатися на мену інтелекту, що таке зажиття. За весь час нашої співакування в ЧСР начиніше ми зможемо піднімати себе вищиною і співаками пожілі собою. Кілька жінок неможливо обійтися без розбітти на рівні гуртка, та привайдіні не перенослять її діткам і гуртуються з її разом, бо нету яким ділам нас одні. Наші співаки звичайно викликавати, що ми, подібно які солдати викликавати собі братерську руку, відновлюючи вінчання стрілецької дисципліни і викликав самодоволену — моральну і матеріальну. Шо праця остання, себ-то підтримка матеріальна, не дуже то привізти, але все таки звідкід.

Мусимо доказувати, що ми миши доросли і можними, можемо ми вибирати проводників, що нам мають нанизувати. В краївських умовах життя контролю діяльності громадських працівників легша від на сінтрації. Тому в еміграційних умовах життя треба бути особливо обачніми і добре привіватися до тих, що нараз — після довгих років повної бездіяльності — беруться „зіліти шнур у незастріленого досі медведя” і прагнуть сараю вробити в себе „васлужених” діячів.

— Останік. Доволіть якже засовини моє відповіді з працю лояль. „Укр. Самостійність”. Я задоволений цим змістом і тиусом, що ви підкоряєте до праці в напрямку позитивного висловлення Батьківщини. Первісно ч. „У. С.” читаю я раніше перед відходом на працю, читаю під час обідньої перерви і вечірня після праці та не подозрюєм снорука що раз перечитати мої рідакції і в інч. Отже всяка з локацій, можуть віднести чити наш, наш і юї — часопис.

Луб'я Соломія.

— Угінине. (З приватного листа). — Ма, дівчина робітниця, належно до широких земляків які народу, які „дома” є в різни, дівчані, сонця чи зіла. Від 1920 р. працювали ми тут за трохи борщу та 4—5 гор. ч. решто. В такою підставою тільки було жити, а ще тежче відійти. В минулому році наші більші пограбовані ми в так, що наслідок відійшли без заслуги як стали неможливими тутогодні тутогодні. Тому дівчі в нас, що відійшли заслуги від нас, що хотіть повернутися, діствів од поляцького конництва відійшли дівчата дівчата під коніздіти про військо від гороманістю... Від 1920 р. ніхто про нас не трубувався. Ні дівчі не тільки від північної активності у дійсному земляків нашої Землі. Ми бачимо весь час роздор північ нашими лицьми і українськими організаціями на чужіх! і в краю. Одне тягнути до ліса, а другі до боси. Наша авторитетністю особі ани українським устюнам, куди би людина могла повернутися в довірії очей. Українські сім'ї засіяли настільки скідомості звід порогів, щоби від української сильної наструнки. Наші діти ростуть і не знають, що вони. В чужій землі відчувають їх інші, а більшою інші.

... Для суспільного життя в новій стражній, як той єд. у краї, а та живе тут коміній певні, що хоча відмінні варобітник... Прости, я що зам тут дещо не до звідоби. Я не високоосмисленна людина, в же-не лише в клас народів щелепі...

Хай вони зверніть сім'їні вигадальні і нарісте у Великій Колосі.

Замість правної поради.

З усіх сторін, а особливо з найбільшими аведіями у громадському підприємстві еспрією нашої еміграції, одержували ми питання і пропозиції зважких у справах побуту, дозволу на праце і под. Всілагодування також справа і належна листування намогали би дешевого ділового щоденові прийти єдині людина, а не як маючи що й інші обов'язки та також дотечко мати — стояти і нарівніти на прометах.

Щоби не підштовхнути про загальну справу кожному окремо, вживали як затримів бодай найкоротше діло засувати на цьому місці.

Кожний з нас мусить мати документ на побут в ЧСР, а саме: "документ на побут без пасу", "загорянський" пас або пас якось даржави. На такі кожній мусить мати чоловічий пас, жінкам — пас для чоловіків. Для чоловіків, що мають польський пас, конгрута пас працювання 1901 — я, ч. рівно.

Треба збирати про своєчасне продовження польського пасу, буди винадія, що відповідність польського пасу каралася арештом, грошовою картою і навіть загрозою викинення з ЧСР. Хто має довігу на побут без пасу за життями, повинен подбати, щоб із його докуметів було урядово написано: "для — інші та приватне — з родиною". Документи літніх продовжувати о пасах, сиріні, які мають о дінь пізніше. Жоваті, що мають чужинський пас, мусить прагнути також самій пас для своєї дружини або сильній т. як родинний пас. Пра сучасні урядові пропозиції чужинців транспортних винадія, що дехто має візглий польський документ і використання, напр., місцевості посвідчення, що перед розами було видаємо командою табору або робітничого підліду.

Однак землем, що від 1921 року живе без згадку документу, в своєму листі заяв (на різних мовах, але не на матерій) від, бо він, можливо, не має документу... — Нас селянин звів і тут підписання на пагані... — писав він я. Ім. Сумно, що цей землем не знає про існування між міддлі 10 кілометрів одного українського організації, що безперечно давно могла бому порадити. Хто з цого має шукати: одиницею організацію чи навіть?

Усі українці, що рухаються в ЧСР чужинським і паробітного працювати, мусить мати посвідчу на право праці, видану країном урядом. Для видання класного підприємства чи або майстерні треба рівною одержати відповідній дозвіл. Емігранта, що без перерви перебуває в ЧСР від літ. березня 1923 р., має право на постійний дозвіл на право. Для тих, що сій побут в ЧСР на довгий час переривають, або працюють на територію ЧСР пізніше я. березня 1923 р., мусить відповідні дозвілі від країного уряду спеціальній дозвіл, щоби скласти дозвіл також особам паробітного працю.

Люди землем думають лише, що від іх мініни народжені на теренах сучасної ЧСР, то вони будуть то не потребують спеціального дозволу на право, як і підручні в еміграції. Коли така жінка одружиться в еміграції, то тратить право горожанства і урядово наложиться чужинство.

Буди також винадія, що дехто має постійну посвідчу на право і польський пас. Нарешті звісімо бому погляді до Галичини, але він не знає, що перерваний побут в ЧСР перестав бути важливим дозвілом на право. В тутешній пресі була вістка, що єто а чужинців же ашина тра тежкі в одному календарному році перебувають за кордоном ЧСР, то тоді щайна тратить право на постійний дозвіл на право. Проте практично це виглядає інакше. Хто з такої осіб перебуває сій побут, напр., на 10 днів, того поєднання красовий уряд права на цюю її відять тільки, коли він ідея на погорі скрипка. Країний уряд в такому випадкові дозвіл зможе відкликати до міністерства спільнотополії, але останній зачікає такі спільноти відповідь. Тоді можливо що скликався перед найвищою адміністративним судом, але така скарга може подігнутися і рік, а за цей час звиніти буде вітрачане, бо погані саджі до найвищого адміністративного суду не стримують наказами парадізії.

Челоми м в одному листі я, як і такі: "чільшість в землем на право... Я був в землерії таборів в Празі в робітничих афінажіах на східніх західніх підпорах. Потім я землем і від цього листа відібрав ту..." чи в цьому винадія можливо відняти посвідчу про те, що цей землем перебуває, сумнівноюче дуже, бо він сам не відібрав року, але громада, до якої перебуває, "Чи жове тут також земель ті, що нас, сюди привели?"

При подібних запитах просимо подавати землемін підсічки дати і місце побуту. Нечистія СУНО, що блокують одержати земельну відповідь, мусить залучити до свого листа посвідченої земель чи 1. — х. ч.

А тепер що діяльність слід зробити, що звичайно співінітіть...

Пам'ятайте лише, що вони будуть членами членами Української організації (зокрема я в ЧСР землемін?) та наша організація вони порадити і в кіру своїх сил докладати. Бож обізвавши всіх тих, що "як сюди привели", тут вони мають відстави. Наша землем землем землем байдужість і недобіль. Ті, що нас "привели", не знають зважи чи вони мають в ЧСР та не мають земель працювати — чи наші документи в порядку.

В. Гресків.

УВАГА! МУЗЕЙ ВІЗВОДНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ ЗВІРАС ПОНЕРТВНІ НА

УКРАИНСЬКИЙ ДІМ У ПРАЗІ

ДАЙТЕ В ВІ СВОЮ ЦЕГЛІПУ!
ПОШЛІТЬ СКОРІШЕ ВАШУ ПОНЕРТВУ!
ЗРОВІТЬ ЗВІРКУ У ВАШІМ ТОВАРІСТВІ! НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ!

ЖЕРТВУЙТЕ ВСІ¹
НА УКРАИНСЬКИЙ ДІМ У ПРАЗІ
АТО СКІЛЬКИ МОЖЕ!

ГРОШІ СЛАТИ! НА АДРЕСУ ДІРЕКТОРА МУЗЕЮ:

Prof. D'Antonovici, Praha-Nusle 245, Czechoslovakia.
НЕ ЗАВУБАЙТЕ! ——————

ОБСАН: M. Zavjail'kyj: Emigrace a vlast. — Vladimír ostrášil. — Dopisy z míst. — Ze života členů svazu. — V. Hreskovi: Odporučení na donasy. — Drobné zprávy.

«Ukrain'skyj Samostyrnyj» tisklili 1. лютого 1923. — Majitel a redaktor: Svet ukrajinskich vlastkovskich organizacij v Liberci. — Odporučení redaktorka Anna Langrovi, Repreditice 2, 671 v Liberci. — Redakční redaktori: — Adresa redakce a administrace: «Ukrain'skyj Samostyrnyj», Ruzickova 1 v Liberci. — Novinová redakcia pošta: Liberec, 3. Tiskárna Fr. Hermanna v Praze XII.

Було колись — в Україні
Ревіль гармати;
Було колись — Запороні
Вміли панувати!
Панували, добували
І славу і волю;
Минулося, осталася
Могила по полної!
Високі ті могили,
Де лягло спочити
Кошаче біле тіло,
В китайку повите.
Високі ті могили
Чорніють, як горя.
Та про волю нишком в полі
З вітрами говорить.
Свідок слави дідівщини
З вітром разомляв,
А вінок носу несе в росу,
За нима співає.

Було колись — в Україні
Лихо танцювало,
Журба в шинку мед горілку
Поставицем кружала.
Було колись добре жити
На тій Україні..
А згадаймо! Може серце
Хоч трохи спочине,
T. Шевченко („Лока Підкова“)

... „О малій Божій Україні!
Не дай пропасті на чумкині,
В неволі вольними козакам!
І сором тут, і сором там:
Вставати в чунок домовини,
На суд Твій праведний прійті,
В лапіах руки принести,
І перед всіма у кайданах
Стать козакої!..“
(„Гамлет“).

Від Редакції.

Немідруючі рукописі не зберігаються і з приходу письм Редакція не листується. Редакція востерігає собі право скорочення та патралення всіх рукописів. Редакційне замінення числа 15-го кожного місяця. Ми одержали чимало цікавих дописів з місце, але не можемо дійти з них згадувати, бо вони не підписані. Тому підписуйте і подавайте своє адресу. За оголошення не відповідати.

«Український Філіателіст»

входить кожно 11-й рік у Відні
(Wien XVIII, Gersthofenstr. Nr. 138/8)
як земельний земельний фаховий
цікавий філіателістичний журнал.

Для членів Українського Обласного Товариства у Відні передплатна в ЧСР, річна
25.— кр.